

ΑΓΙΟΣ ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ Ο τιμώμενος στη Σαντορίνη και την Τήνο επιφανής Αθηναίος φιλόσοφος και ένδοξος μάρτυς Χριστού

Στις 13 Σεπτεμβρίου η Ορθόδοξη Εκκλησία τιμά και γεραίρει τη μνήμη του Αγίου Αριστείδου, του επιφανούς και ευγλωπτότατου αυτού Αθηναίου φιλοσόφου και πανευφήμου μάρτυρος του Χριστού, ο οποίος έμεινε γνωστός στην Εκκλησιαστική Ιστορία και Πατρολογία από την περίφημη απολογία του υπέρ των διωκομένων χριστιανών.

Ο επιφανής αυτός χριστιανός φιλόσοφος, φλογερός απολογητής και ένδοξος μάρτυς του 2ου μ.Χ. αιώνα γεννήθηκε στην Αθήνα και σπούδασε κλασική φιλοσοφία στην περίφημη Φιλοσοφική Σχολή των Αθηνών. Ασπάσθηκε την ευσέβεια και την πίστη στον ένα και αληθινό Θεό από τους φωτισμένους ιεράρχες της Αποστολικής Εκκλησίας των Αθηνών, Άγιο Ιερόθεο και Άγιο Διονύσιο Αρεοπαγίτη, των οποίων υπήρξε μαθητής.

Στη συνέχεια αναδείχθηκε ένθερμος υπερασπιστής του χριστιανισμού και των χριστιανών, αφού αγωνίστηκε με το περίφημο απολογητικό του έργο σε μια ιδιαίτερα δύσκολη και κρίσιμη εποχή για την πορεία της Εκκλησίας. Παράλληλα κατόρθωσε να αποδείξει την ορθότητα και ανωτερότητα της χριστιανικής πίστεως, τις αλήθειες του Ευαγγελίου του Χριστού, το εξαιρετο ήθος των χριστιανών και την άδικη και σκληρή στάση της Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας απέναντι στους χριστιανούς. Η ακλόνητη πίστη του στον Χριστό και ο αγώνας του υπέρ των διωκομένων χριστιανών και των αληθειών του χριστιανισμού δημιούργησαν έντονη δυσφορία και αγανάκτηση στον Ρωμαίο αυτοκράτορα Αδριανό (117 -138μ.Χ.), ο οποίος αποφάσισε και τη δίωξή του. Μετέβη στη Ρώμη για να απολογηθεί, αλλά στη συνέχεια μεταφέρθηκε στην Αθήνα, όπου συνέχισε να κηρύττει τον Χριστό παρά το πλήθος των βασανιστηρίων, στα οποία υποβλήθηκε. Στο τέλος της επίγειας δράσης του οδηγήθηκε στην αγορά των Αθηνών, όπου υπέστη τον δί' αγχόνης μαρτυρικό θάνατο στις 13 Σεπτεμβρίου του 120 ή 134 μ.Χ., ημέρα κατά την οποία η Ορθόδοξη Εκκλησία τιμά και εορτάζει την πάντιμη μνήμη του.

Η φλογερή πίστη και το αγωνιστικό του φρόνημα υμνούνται και γεραίρονται και μέσα από την ασματική του ακολουθία, την οποία εποίησε το 1990 ο Μέγας Υμνογράφος της των Αλεξανδρέων Εκκλησίας Δρ. Χαραλάμπης Μ. Μπούσιας. Ο ίδιος χαρισματικός υμνογράφος εποίησε το 2006 Παρακλητικό Κανόνα και το 2009 Χαιρετιστηρίους Οίκους προς τιμήν του Αγίου.

Πολλοί αγιογράφοι, με πρώτο τον κορυφαίο Φώτη Κόντογλου (1895-1965), έχουν ιστορήσει τη μορφή του Αγίου σε ναούς και μοναστήρια της πατρίδος μας. Περίτεχνη είναι και η διά χειρός Παναγιώτου Μαρκοπούλου φορητή εικόνα του Αγίου Αριστείδου, η οποία φυλάσσεται στον ιστορικό και περικαλλή Ιερό Ναό της

Κοιμήσεως Θεοτόκου Χρυσοσπηλαιωτίσσης οδού Αιόλου Αθηνών, όπου κατ' έτος τιμάται πανηγυρικά η μνήμη του ενδόξου Αθηναίου φιλοσόφου, απολογητού και μάρτυρος της πίστεώς μας.

Η διάδοση του ονόματος του Αγίου Αριστείδου σε ολόκληρη την ελληνική επικράτεια συντέλεσε και στη διάδοση της τιμής του με την ανέγερση ιερών ναών επ' ονόματί του σε διάφορες περιοχές της πατρίδος μας. Η τιμή του ενδόξου Αθηναίου Αγίου ξεκίνησε το 1986 από την Κρήτη, όπου ο άγιος τιμάται με τρεις ναούς (Ζερβιανά Κισάμου, Ανώγεια Ρεθύμνου, Στύλος Αποκορώνου). Τα τελευταία χρόνια η τιμή του Αγίου διαδόθηκε και στην περιοχή της Ρούμελης, όπου ναοί αφιερωμένοι στον Άγιο Αριστείδη υπάρχουν στην πόλη του Καρπενησίου και στην Αρκίτσα Φθιώτιδος.

Με ξεχωριστή λαμπρότητα και με ιδιαίτερη τιμή εορτάζεται ο Άγιος Αριστείδης και στις Κυκλάδες και συγκεκριμένα στη Σαντορίνη και την Τήνο, όπου έχουν ανεγερθεί ιεροί ναοί επ' ονόματί του.

Ο περικαλλής ιερός ναός του Αγίου Αριστείδου στη Σαντορίνη βρίσκεται στην περιοχή Έξω Κατοικίες και σε μικρή απόσταση από το κέντρο των Φηρών. Θεμελιώθηκε στις 19 Ιουνίου 1997 και ανεγέρθηκε με δαπάνη της ευσεβούς οικογένειας του Χρήστου και της Σταυρούλας Μακρογιαννέλη. Ο ναός του Αγίου Αριστείδου της Σαντορίνης αποτελεί ένα αρχιτεκτονικό κόσμημα για το νησί και είναι άριστα προσαρμοσμένος στην κυκλαδίτικη παράδοση. Την αρχιτεκτονική μελέτη έκανε ο μηχανικός Γ. Καψιμάλης, ενώ τη διακόσμηση με την ηφαιστειογενή μαύρη πέτρα ανέλαβε ο Κοσμάς Συρίγος. Τα εγκαίνια του περικαλλούς αυτού ναού, ο οποίος είναι αγιογραφημένος από τον επιφανή αγιογράφο Γεώργιο Λιβάνιο, τελέσθηκαν με κάθε επισημότητα στις 11 Σεπτεμβρίου 1999 από τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Ν. Ιωνίας και Φιλαδελφείας κ.κ. Κωνσταντίνο. Ο ναός του Αγίου Αριστείδου της Σαντορίνης αποτελεί επίκεντρο λαμπρών εορταστικών εκδηλώσεων κατά το διήμερο της πανηγύρεως 12-13 Σεπτεμβρίου, η οποία έχει καταστεί θεσμός για το νησί και την πολιτιστική του κληρονομιά, αφού προσελκύει πλήθος χριστιανών από την Αθήνα και την υπόλοιπη Ελλάδα.

Ο ιερός ναός του Αγίου Αριστείδου στην Ιερά Νήσο Τήνο βρίσκεται στην περιοχή του Τσικνιά και σε απόσταση τριών χιλιομέτρων από το χωριό Στενή. Ο ναός ανεγέρθηκε το 2007 από την οικογένεια του κ. Αντωνίου Βίδου εις μνήμην του πατρός του Αριστείδου και είναι κτισμένος με ιδιαίτερη επιμέλεια και σύμφωνα με την εκκλησιαστική αρχιτεκτονική παράδοση της Τήνου, προσφέρει δε υπέροχη θέα προς την παραλία της Λυχναφτιάς και το κοσμοπολίτικο νησί της Μυκόνου. Τα θυρανοίξια του ιερού ναού τελέσθηκαν στις 12 Σεπτεμβρίου 2007, παραμονή της εορτής του Αγίου Αριστείδου, με τις ευλογίες του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Σύρου κ.κ. Δωροθέου Β', παρουσία του Πανοσιολογιωτάτου Αρχιμανδρίτου π.

Ιακώβου Σέττα και του Αιδεσιμολογιωτάτου Πρωτοπρεσβυτέρου π. Γεωργίου Φανερού, Αρχιερατικού Επιτρόπου Τήνου. Στον ιερό ναό του Αγίου Αριστείδου της Ιεράς Νήσου Τήνου, ο οποίος είναι ένα πραγματικό στολίδι μέσα στην ομορφιά του γύρω περιβάλλοντος χώρου, φυλάσσεται σύγχρονη περίτεχνη φορητή εικόνα του Αγίου, την οποία φιλοτέχνησε η εξαιρετη αγιογράφος Μαρία Νασιώκα - Αποστολάκη. Ο ναός του Αγίου Αριστείδου της Τήνου περιμένει τους φιλάγιους πιστούς και φυσιολάτρες επισκέπτες κάθε χρόνο στις 12-13 Σεπτεμβρίου για να τιμήσουν τον ένδοξο Αθηναίο άγιο, αλλά και για να γευθούν πλουσιοπάροχα τη φιλοξενία και την αγάπη των ιδιοκτητών.

Αριστείδης Γ. Θεοδωρόπουλος
Εκπαιδευτικός

Βιβλιογραφία

Θεοδωροπούλου Αριστείδου Γ., Ο Άγιος Αριστείδης, Εκδόσεις Νεκτάριος Παναγόπουλος, Α' Έκδοση, Αθήνα 2008